HALK BAHÇESİ ÖRNEĞİNDE KAMUSAL DIŞ MEKANLAR VE GÜVENLİK

Çiğdem KAPTAN AYHAN [*1], Abdullah KELKİT[*], Füsun ERDURAN[*]

* Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü

[1] E-posta: ckaptanayhan@comu.edu.tr

Kamusal dış mekanlar; bireylerin bir arada bulunabildikleri, kimi rekreatif ihtiyaçlarını karşılayabildikleri, kentli kültürünü oluşturdukları ya da pekiştirdikleri, ayrıca günlük rutinin dışında bayram, şenlik, festival gibi özel günlerde çeşitli aktiviteler gerçekleştirebildikleri alanlardır. Parklar, pazar yerleri, meydanlar ve sokaklar kamusal dış mekanlara verilebilecek en belirgin örneklerdir.

Giderek karmaşıklaşan kent yaşamı içinde, bireylerin toplumun diğer bireyleriyle sosyal iletişim kurabilmesi, toplumun huzuru açısından oldukça önemlidir. Ancak insanların kamusal dış mekanlardan yararlanması, daha doğrusu bu alanlardan yararlanmayı istemesi çeşitli ilkelere bağlıdır. Bu ilkelerin başında güvenlik gelmektedir. İnsanlar, kendilerini fiziksel, sosyal ve psikolojik olarak güvende hissettikleri alanları tercih etmektedirler. Alanda yer alan donatı elemanlarının kalitesi, aydınlatma elemanlarının yeterliliği ya da alanın içinde herhangi bir güvenlik noktasının bulunup bulunmaması gibi etkenler, insanların tercihlerinde önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle; kullanıcıların güvenlik beklentilerinin karşılanması, kamusal dış mekanların tasarım ve yönetiminde, önemli bir başlıktır.

Çalışma alanı olarak; Çanakkale kent merkezi göz önüne alındığında yüz ölçüm açısından oldukça geniş bir yeşil leke olan Halk Bahçesi ele alınmıştır. Kentin en büyük parklarından biri olma özelliğini taşımasının yanı sıra içinde barındırdığı kullanım olanaklarıyla da (çocuk oyun alanı, çay bahçesi vb.) kent insanının yoğun olarak faydalandığı bir alandır. Çalışma sürecinde; bu alanın bireysel güvenlik özellikleri incelenmiştir. Ayrıca Halk Bahçesi özelinde kent parklarının tasarımı ve yönetimi sürecinde, güvenliğin geliştirilmesine yönelik yaklaşımlar da ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kamusal dış mekanlar, Güvenlik, Halk bahçesi, Kent parklarının tasarımı ve yönetimi

1. GİRİŞ

Kamusal dış mekanlar; bireylerin günlük yaşam aktiviteleri ya da periyodik festival, kutlama vb. toplumu birbirine bağlayan faaliyetleri gerçekleştirdikleri alanlardır (Carr ve diğ., 1992; Manidapur, 1996). Toplum içindeki farklı yaş ve sosyo-kültürel yapıya sahip bireylerin kişisel ihtiyaçlarını karşıladıkları, alışveriş yaptıkları ya da rekreatif faaliyetlerini gerçekleştirdikleri pazarlar, sokaklar, parklar vb. tüm alanlar kamusal dış mekanlar olarak adlandırılabilir.

Bireylerin çeşitli nedenlerle toplum içinde yer alması ruhsal gelişim açısından son derece gereklidir. Kamusal dış mekanlar da toplum içindeki bireylerin diğer bireylerle iletişime geçmesinde rol oynayan en önemli alanlardır.

Ancak kamusal dış mekanlarda, suç ve suçun mağduru olma korkusu en az suçun kendisi kadar büyük bir problemdir. Bu korku, genelde karanlıkta ve yalnız olunan zamanlarda şiddet içeren suçlarla bağlantılıdır. Bu durum bireyleri özellikle akşam geç saatlerde caddelerden, parklardan ve meydanlardan uzak tutmaktadır. Bireylerin bu yaklaşımı, kentteki toplumsal yaşama katılım önünde ciddi bir engeldir (Wekerle ve Whitzman, 1995).

Kamusal dış mekanlardaki güvenlik sorunu; şiddet içeren adli suçların yanında, bu alanların tasarım ve yönetiminden kaynaklanan çeşitli yanlışlık ve eksiklikleri de kapsamaktadır. Bireylerin kendilerini güvende hissettikleri alanları tercih ettikleri bilinmektedir. Dolayısıyla kamusal dış mekanların güvenlik standartlarının yükseltilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Bu çerçevede kentsel güvenlik konusu başlıca 3 ölçütle değerlendirilebilir:

- Çevreyi bilme, tanıma: Bir yerin ya da bir alanın planının rahat anlaşılabilir olması anlamına gelmektedir. Tehlikeli durumlardan sakınabilmek için, çevrede neler olduğunun ya da örneğin gidilen bir yolun ilerisinde neler olduğunun görülebilmesinin önemini belirtir.
- Farklı bireyler tarafından kullanılma: Bu noktada bireyin kullandığı alanın izole olmasının olumsuzluğu anlatılmaktadır. İzolasyonun azaltılmasıyla görülebilirlik, alan kullanım yoğunluğu ve heterojenlik artacaktır.
- Yardıma ulaşma: Bireyin herhangi bir problem karşısında yardıma ulaşabilmesiyle bağlantılıdır. Acil çıkışlar, alarmlar ve telefonlar gibi yardıma ulaşmayı sağlayan belirli, açık ve net yollar ve ayrıca standart bir tasarımla okunaklı olarak hazırlanmış işaret ve tabelalar yardımıyla kaçabilme, iletişim kurabilme konuları bu ölçüt içinde değerlendirilir (Wekerle ve Whitzman, 1995).

Kent yaşamındaki en yoğun kullanıma sahip kamusal dış mekanlardan birisi de parklardır. Her ölçekteki park farklı eğitim seviyesine, sosyal ve kültürel özelliklere sahip bireylerin kullanımına açık alanlardır. Bu nedenle parklardaki güvenlik faktörünün dikkatlice irdelenmesi gerekmektedir.

Parklarda güvenliği sağlama yönünde farklı bakış açıları geliştirilmiştir. Bunlardan bir tanesi 1970'li yılların başında ortaya çıkan Çevresel Tasarımla Suç Önleme yaklaşımıdır. Mimar Oscar Newman'ın "Savunulabilir Alanlar" kitabı tasarım değişiklikleriyle suçu azaltma ve önleme yaklaşımları içinde oldukça popüler bir yayındır. Aynı şekilde Coğrafyacı Alice Coleman da bu yaklaşımın İngiltere'de iyi bilinen bir savunucusudur (Wekerle ve Whitzman, 1995).

2. MATERYAL ve YÖNTEM

Çalışmanın ana materyalini Çanakkale kent merkezinde yer alan Halk Bahçesi (Şekil 1) oluşturmaktadır. Alanın yüzölçümü 36.500 m^2'dir. 1938-1940 yılları arasında kamulaştırılarak halkın kullanımına açılmıştır (Çanakkale Belediyesi, 2008). Halk bahçesi çeşitli festivallere ve gösterilere de ev sahipliği yapmaktadır.

Ayrıca çalışma konusuyla ilgili yapılan literatür taramaları sonucunda elde edilen yazılı kaynaklar, yerinde yapılan gözlem, incelemeler ve çekilen fotoğraflar da araştırma materyali içerisindedir.

Şekil 1. Halk Bahçesi ve kentsel doku içindeki önemi (Google Earth, 2008)

Çalışma yönteminde Wekerle ve Whitzman (1995) ve Coşkun Hepcan ve Kaptan Ayhan (2004)'ten yararlanılmış ve bir değerlendirme tablosu oluşturularak (Çizelge 1) çalışma alanı, güvenlik ölçüsünü belirleyen özellikleri doğrultusunda puanlandırılmış ve ortaya çıkan sayısal değerler sonucunda Halk Bahçesi'nin güvenlik derecelendirmesi saptanmıştır. Değerlendirme ölçütleri her bir belirleyici özellik için "evet", "orta" ve "hayır" olarak sınıflandırılmış ve özelliğin alandaki durumuna göre 3, 2, ve 1 sayısal değerleriyle puanlandırılmıştır. Ölçütlerin soruluş biçimlerine göre "evet" ve "hayır"ların aldıkları puanlar kimi zaman değişmiştir. Örneğin; aydınlatmanın yeterliliği ölçütüne göre "evet" 3 puan alırken, parkın içinde olumsuz görüntülerin varlığına ilişkin ölçütte ise "evet" 1 puan almıştır. Bu şekilde alanın tüm ölçütlere göre aldığı toplam puanı hesaplanmıştır. Çalışmada yer alan tüm ölçütlerin alabilecekleri en yüksek ve en düşük puanlar hesaplanarak bir değerlendirme aralığı oluşturulmuş (Çizelge 2) ve böylece Halk Bahçesi'nin bu aralıktaki yeri belirlenmiştir.

3. BULGULAR ve TARTIŞMA

Materyal ve yöntem bölümünde verilen değerlendirme formu yardımıyla Halk Bahçesi değerlendirilmiş ve sonuçta alanın güvenlikle ilgili toplam puanı 39 olarak saptanmıştır. Bu sonuç doğrultusunda Halk Bahçesi, bireylerin fiziksel ve psikolojik güvenlikleri açısından orta derecede güvenli olarak belirlenmiştir.

Araştırma alanının nispeten güvenli sayılmasındaki en büyük etken; yakın çevresinde farklı kullanım tiplerinin yer almasıdır. Konum olarak kentin yoğun kullanılan bölümünde yer alması nedeniyle parkın, yakın çevresinde sürekli bir hareket mevcuttur. Park konutlarla, kamu binalarıyla, kafe ve restoranlarla çevrili olduğundan ve ayrıca özellikle ön bölümde görüş alanının oldukça geniş olması sayesinde alan bu güvenlik ölçütü için yüksek puan almıştır. Alanın aynı zamanda geçiş olarak da kullanılıyor olması insan yoğunluğunu artırmakta böylece kullanıcılar kendilerini güvende hissetmektedirler.

Çizelge 1. Değerlendirme Formu

ÖLÇÜTLER		**Evet**	**Orta**	**Hayır**
Aydınlatma	*Park içindeki aydınlatma yeterli mi?*	3	2	1
Sağlıklı Bir Görüş Alanı	*a)Park çevresinden ve parkın içinden bakıldığında görüş alanı yeterli mi?*	3	2	1
	b)Kullanılan canlı ve cansız donatı elemanları park içindeki yürüyüş yollarındaki görüşü engellemeyecek şekilde tasarlanmış mı?	3	2	1
	c)Çocuk oyun alanı, kafe veya büfe benzeri kullanımlar çevresinde görüş yeterince açık mı?	3	2	1
Park İçi Güzergah	*a)Bireylerin parka giriş çıkışı için farklı seçenekleri var mı?*	3		1
	b)Park içinde farklı güzergahlar var mı?	3		1
Tuzak Alanlar	*Park içindeki yürüyüş yollarında tuzak kurulabilecek alanlar var mı?*	3	2	1
İlan ve Tanıtım Tabelaları	*Parkın özellikle giriş, çıkış ve yürüyüş yolunu gösteren plan, harita vb. var mı?*	3		1
İzolasyon	*a)Parkın yakın çevresinde, kullanıcıların parkın içine girmeden de yararlanabilecekleri aktiviteler var mı?*	3	2	1
	b)Parkın çevresinde dükkan,yerleşim, kamu binası vb. kullanımlar var mı?	3	2	1
Bakım ve Onarım	*a)Parkın içinde olumsuz görüntüler var mı?*	1	2	3
	b)Parkta kullanılan döşeme elemanlarının seçimi ya da uygulanması tehlike oluşturuyor mu?	1	2	3
	c)Oturma birimlerinde bakım eksiklikleri var mı?	1	2	3
	d)Çocuk oyun alanında güvenliği tehdit edecek bakım eksiklikleri var mı?	1	2	3
	e)Varsa havuz çevresindeki koruma yeterli mi?	3	2	1
Aktivite Çeşitliliği	*a)Kullanıcı çeşitliliği yaratabilecek sürekli aktiviteler (festival, gösteri dışında) var mı? (hobi bahçesi, hayvanat bahçesi, mini satranç vb.)*	3	2	1
	b)Parkta bisiklet, kaykay veya paten vb. için alan ayrılmış mı?	3		1
Koruma	*a)Park içi korumayı sağlayan birim var mı?*	3	2	1
	b)Parkın kullanımı 24 saat mi?	3		1

Çizelge 2. Değerlendirme Aralığı

Güvenli	57 - 45
Orta Derecede Güvenli	44 - 32
Güvensiz	31 - 19

Alanın güvenliğini artıran bir başka özellik de alan çevresindeki sınırların park çevresinden bakıldığında görüşü kapatmayacak şekilde tasarlanmış olmasıdır (Şekil 2). Dolayısıyla parkın dışından yürüyen herhangi bir kişi, parkta olabilecek bir güvenlik sorununu rahatlıkla fark edebilecektir. Aynı şekilde park içinde herhangi bir acil durumla karşılaşan birey park dışından rahatlıkla yardım isteyebilecektir.

Şekil 2. Halk Bahçesinin görüşü engellemeyen sınır elemanı (Orijinal, 2008).

Park içinde döşeme elemanı olarak tüm alanda aynı materyal kullanılmıştır. Genel olarak bu materyalin güvenli bir yürüyüş sağladığı ve uygulamasında ve bakımında bir eksiklik olmadığı söylenebilir.

Parklarda güvenliği artıran bir başka tasarım özelliği de; bireylerin kullanabilecekleri farklı giriş çıkış noktalarının ve park içindeki güzergahın çeşitli olmasıdır. Halk bahçesi de bu ölçüt açısından güvenli sayılabilir. Alan içinde bir yerden bir yere gitmek için farklı yolların kullanılabilmesi ya da farklı giriş çıkış noktalarının olması suç işleme eğilimindeki kişiler için tahmin şansını azaltmakta ve tuzak alanlar oluşmasını engellemektedir.

Araştırma alanının sahip olduğu ve güvenlik derecesini artıran tasarım özelliklerinin yanı sıra aynı zamanda tasarım ve bakım yanlışlıkları ya da eksikliklerinden kaynaklanan ve alanın güvenlik derecesini azaltan bazı noktalar da mevcuttur.

Alanda akşam saatlerinde yapılan incelemede görülmüştür ki; yapılan aydınlatma büyük ölçüde yeterlidir ve aydınlatma elemanları sorunsuz çalışmaktadır. Ancak bitkilerin dalları budama yapılmadığı için aydınlatma elamanın yeterli ışık vermesini engellemektedir.

Alanın içinde kullanım çeşitliliğinin sınırlı olması bazı bölümlerde kullanıcı sayısının azalmasına ve o bölümlerin ıssız hale gelmesine neden olmaktadır. Örneğin alan içindeki amfi tiyatronun ve havuzun bulunduğu bölümler, bu alanlardaki işlevsizlik nedeniyle izole alanlar halini almıştır (Şekil 3).

Şekil 3. Kullanılmayan amfi-tiyatro (Orijinal, 2008).

Bunun haricinde yürüme yollarının üzerinde bazı noktalarda tuzak alanlar yer almaktadır. Bu alanlar özellikle akşam saatlerinde bireylerin geçişleri sırasında tehlike oluşturma potansiyeli taşımaktadırlar.

Park girişlerinde ve içinde alanı tanıtan, giriş çıkışları ve yürüme yollarının güzergahını gösteren, ayrıca alan içindeki aktivitelerin yerlerini belirten plan, harita vb. herhangi bir bilgi yoktur.

Çalışma alanı içinde az da olsa bazı bölümlerde duvar yazıları ve bazı alanlarda oldukça bakımsız noktalar vardır. Bu görüntüler, kullanıcıları psikolojik olarak etkilemekte ve bireylerin kendilerini güvensiz bir ortamda hissetmelerine neden olmaktadır.

Alan içindeki çocuk oyun alanı da bazı güvenlik sorunları içermektedir. Kullanılan oyun elemanları plastik malzemeden yapılmıştır. Ancak kentin özellikle yaz aylarındaki iklim koşulları ve sıcaklık değerleri düşünüldüğünde bu elemanların fazla ısınma nedeniyle çocuklarda kimi sorunlara yol açması çok mümkün görünmektedir. Ayrıca bazı elemanların zeminden oldukça yüksek bir kot farkıyla kullanıldığı saptanmıştır. Bunun haricinde çocuk oyun alanının çocukların yaş gruplarına göre düzenlenmemiş olması da başka bir güvenlik sorunudur.

Çocuk oyun alanı içinde yer alan bazı noktalarda zeminde çözümsüz olarak bırakılmış ağaç kütükleri, toprak altından gelen ancak uçları kapatılamamış vida ve boru uçları da çocuklar kadar yetişkinlerin güvenliğini de tehdit etmektedir (Şekil 4).

Ayrıca yine çocuk oyun alanında yer alan çeşme de uygulama ve bakım hatalarının bir sonucu olarak hem görüntü hem de güvenlik açısından sorun oluşturmaktadır. Buna ek olarak çocuk oyun alanında ebeveynler ve çocukları için yapılmış olan oturma birimlerindeki bazı bakım eksiklikleri de problem oluşturmaktadır. Büyük olasılıkla vandal davranışlar sonucunda yerlerinden çıkarılmış tuğlalar hem görüntü kirliliği oluşturmakta hem de çocukların birbirlerine ve çevreye zarar vermelerine zemin hazırlamaktadır.

Şekil 4. Çocuk oyun alanında fiziksel güvenlik sorunları (Orijinal, 2008).

Yine çocuk oyun alanında yer alan başka bir güvenlik sorunu da alan çevresindeki bazı bitkilerin sıkışık dokuları nedeniyle tuzak olanlar oluşturmalarıdır. Genel olarak bitkisel tasarımda çocuk oyun alanların çevresi hem çocukların alan dışına çıkmamaları hem de ses izolasyonu açısından bitki örtüsüyle çevrilir. Ancak böyle alanlarda bitkisel tasarım yapılırken büyük bitkiler arkaya küçük bitkiler öne dikilerek bitkiler arasında boşluk oluşmaması sağlanır. Ancak bu alanda bitkilerin arasında kalan bazı boşluklar suça eğimli kişiler için uygun saklanma alanları oluşturmakta ve hem çocuklar hem de yetişkinler için güvenliği tehdit etmektedir (Şekil 5).

Şekil 5. Çocuk oyun alanında olası tuzak alanlar (Orijinal, 2008).

Alandaki bir başka güvenlik sorunu da alan içinde toprak zemin üzerinde kalmış olan adım taşlarıdır. İşlevlerini yitirmiş olan bu taşlar da özellikle küçük çocuklar için uygun materyaller değildir.

Halk bahçesi motorlu taşıtlar için trafiğe kapalı olmakla beraber bisiklet, kaykay ya da paten için oldukça uygun bir alandır. Ancak yürüme yolları üzerinde veya park alanı içinde bu aktivitelere bir alan ayrılmaması yayaların güvenliği açısından önemli bir eksikliktir.

Park içinde yer alan süs havuzu da özellikle çocuklar açısından ciddi güvenlik sorunudur. Havuz çevresinde en ufak bir engelleyici tasarım detayı bulunmamaktadır. Ayrıca havuzun bakımsız görüntüsü bireyleri bu alandan uzaklaştırmakta ve buranın izole kalmasına neden olmaktadır (Şekil 6).

Şekil 6. Yeterli güvenlik önlemi olmayan havuz (Orijinal, 2008)

Alanın sürekli çalışan bir güvenlik birimi yoktur. Ancak alan içerisinde yer alan çay bahçesinin gece saat 24:00'de kapanmasının ardından buranın sabaha kadar görev yapan bir bekçisi bulunmaktadır.

Halk Bahçesinin, uzun zaman boyunca kentliye hizmet etmesinin sağlanması için yukarıda söz edilen sorunlara yönelik çözümler geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Parkın içinde genel yeşil dokuya zarar vermeyecek ölçüde aktivite çeşitliliğine gidilmesi gerekmektedir. Örneğin; tek pota basketbol alanı, çok küçük ölçüde hobi bahçesi veya hayvanat bahçesi, mini satranç alanı vb. gibi. Bu tür kullanımlar birey sayısını artıracağı gibi alanın içinde yer alan bazı izole bölümleri de kullanıma açacaktır.

Aydınlatma elemanlarının çevresinde uygun budama yapılmalı ve böylece maksimum yararlanma sağlanmalıdır. Bunun mümkün olmadığı yerlerde yerden aydınlatma ya da benzeri farklı çözümler aranmalıdır.

Yürüyüş yollarında tuzak alan oluşturabilecek alanlar saptanmalı, bitkilerin budanması ya da yeni bitkilerin dikilmesi yoluyla bu alanlardaki sorunun çözümlenmesi gerekmektedir.

Park girişlerine ve içine parkın genel planını gösteren tanıtım panoları konulmalıdır.

Alan içinde bakım eksiklikleri ve tasarım hataları nedeniyle oluşmuş tuzak alanların uygun yöntemlerle çözümlenmesi gerekmektedir. Suça eğimli kişilerin saklanabilecekleri ya da çocukların yanlışlıkla içine girebilecekleri ve ciddi sorunlarla karşılaşabilecekleri bu tür alanlar parkın güvenlik derecesini düşüren önemli faktörlerdir.

Çocuk oyun alanında karşılaşılan sorunlara acil çözümler getirilmelidir. İşlevini yitirmiş materyaller kaldırılmalı, bitkisel doku oluşturulurken güvenlik ölçütleri de dikkate alınmalı ve alan içindeki kot farklılıkları çözümlenmelidir. Alan içerisinde sürekli bakım yapılmalıdır.

Süs havuzları park tasarımında sıkça kullanılmaktadır. Ancak park içerisindeki havuzun özellikle çocuklar için daha güvenli hale getirilmesi gerekmektedir. Havuz çevresinde bitki ya da cansız materyalle oluşturulacak bir bordür güvenlik açısından daha kabul edilebilir olacaktır. Ayrıca havuzun temizlenmesi ve havuz içindeki kötü görüntülerin ortadan kaldırılması bu alanı daha tercih edilir kılacaktır.

Duvar yazıları ya da grafitti bazı kişilerce sanat olarak kabul edilmekle beraber kamusal yaşamda bu tür davranışlar halen tedirginlikle karşılanmaktadır. Birçok insan duvar yazılarının varlığından hoşlanmamakta ve bu alanların güvensiz olduğu fikrine kapılmaktadır. Halk bahçesi bu açıdan ciddi bir problemle karşı karşıya olmamakla beraber bu tür davranışların artması engellenmelidir.

Alan kullanıcılarından alınan sözlü bilgiye göre; Halk Bahçesi'nin yaklaşık 5 yıl öncesine varolan kadar ciddi güvenlik problemleri, emniyet yetkililerinin ısrarlı çabaları sonucunda yok denecek seviyeye getirilmiştir. Bu istikrarın devamının sağlanması gerekmektedir. Halk Bahçesi gibi yoğun kullanılan alanlarda olabilecek sorunları engellemenin bir yolu da parkın farklı noktalarına yerleştirilebilecek kamera sistemidir. Ayrıca bireylere, mekanın kameralarca izlendiğini belirten tabelaların konması da oldukça caydırıcı olacaktır.

4. SONUÇ

Kamusal dış mekanlar ve özellikle kent parkları kent yaşamında vazgeçilmez mekanlardır. Bireylerin rekreatif faaliyetlerde bulunabilmesi, çeşitli etkinliklerde bir araya gelerek toplumsal yaşama katılmaları sürecinde önemli rol oynayan bu alanların güvenlik başta olmak üzere her konuda kalite standartları sürekli yükseltilmelidir.

Bir parkın tasarımı bireylerin güvenlik algıları ve o alanı kullanmaya istekli olmaları konusunda direkt etki yapar. Kullanıcıların yüksek riskli olarak kabul ettikleri tasarım özellikleri şöyle sıralanabilir;

* Yetersiz aydınlatma
* Algılanması güç, karmaşık plan
* Fiziksel ve psikolojik izolasyon
* Yetersiz görüş mesafesi
* Acil durumlarda yardıma ulaşmada zorluk
* Tuzak alanların varlığı
* Yetersiz bakım ve onarım
* Vandalizm
* İstenmeyen ya da hoş karşılanmayan kişi ya da koşulların varlığı (Project for Public Spaces, 2008).

Parkların tasarlanması aşamasında yukarıda sayılan ölçütlerin dikkate alınması başarılı kamusal dış mekan örneklerinin çoğalmasını sağlayacaktır.

Çanakkale ili çok önemli doğal alanlarla çevrili olmasına rağmen kent içinde yeterli miktarda ve kalitede yeşil alana sahip değildir. Halk Bahçesi bu anlamda bulunduğu konum nedeniyle de son derece önemli bir yeşil lekedir. Bu alanın mümkün olduğunca bozulmadan korunması sağlanmalıdır. Bireyler bu tür yeşil alanları eğer yoğun olarak

kullanıyorlarsa sahiplenmektedirler. Bu kullanım esnasında koruma kullanma dengesinin sağlanması gerekmektedir. Bu bağlamda alanın kent halkı için vazgeçilmez olması sürdürülmelidir.

5. KAYNAKÇA

Coşkun Hepcan Ç., Kaptan Ayhan Ç., 2004. "Kamusal Dış Mekanlarda Güvenlik Sorunu; İzmir Kültürpark Örneği", Peyzaj Mimarlığı II. Kongresi 25-27 Kasım 2004, Ankara, 405s.

Çanakkale Belediyesi, 2008. İnternette mevcut: http://www.canakkale.bel.tr

Google Earth, 2008. İnternette mevcut: http://earth.google.com

Manidapur, A., 1996. "Design of Urban Space", John Wiley and Sons, 241p.

Project for Public Spaces, 2008. "What Role Can Design Play in Creating Safer Parks?", 16.04.2008, İnternette mevcut:
http://www.pps.org/parks_plazas_squares/info/design/toronto_safety_3

Wekerle G. R., Whitzman C., 1995. "Safe Cities Guidelines For Planning Design and Management", Van Nostrand Reinhold A Division of Inernational Thomson Publishing Inc. New York, 206p.